

Jan Kochanowski
Jezda do Moskwy

Biblioteka źródeł Słownika polszczyzny XVI wieku

Repozytorium cyfrowe tekstów szesnastowiecznych (w jednolitej transliteracji zgodnej z *Zasadami wydawania tekstów staropolskich (projekt)*, Wrocław 1955) – red. P. Potoniec, K. Opaliński

Jan Kochanowski *Dzieła*

oprac. Aleksandra Ćwiklińska

ISBN 978-83-65832-90-0 (całość)

ISBN 978-83-65832-01-6

strona: kt

- 1: IEZDA DO
- 2: MOSKWY,
- 3: Y POSŁugi z młodych lat, aż y przez
- 4: wżyftek czas przeżłéy woyny z Mos
- 5: kiewskim, oyczyźnie fwéy y Pánom
- 6: fwym czynioné Iego Książęcéy M. y
- 7: Páná, P. Krifztophá Rádziwiłá, Książ
- 8: żećią ná Bierzách, y Dubingách, Páná
- 9: Tróckiégo, Podkánclérzého, y Het
- 10: máná Polnégo W. K. Litew-
- 11: skiégo: Solecckiégo, y Bory-
- 12: ízowskiégo Stárofty, etc.
- 13: prawdziwié
- 14: opisáné,
- 15: Przez
- 16: IANA
- 17: KOCHANOWSKIEGO
- 18: Z CZARNOLASV.
- 19: Roku od Náródenia Páníłkiégo/ 1583.

strona: A 2

- 1: IEZDA DO MOSKWY,
- 2: Y POSŁUGI Z MŁODYCH LAT, AZ Y
- 3: przez wżyftek czas przeżłéy woyny z Moskiewfkim, oyczyźnie fwéy y Pá
- 4: nom fwym czynioné, Iego Książęcéy Mił. y Páná P. KRISTOPHA
- 5: RADZIWIŁA ná Bierzách, y Dubingách, Páná, TROCKIÉGO,
- 6: Podkánclérzého, y Hetmáná Polnégo W. K. Litewfkiégo:
- 7: SOleckiégo, y Boryízowfkiégo Stárofty. etc.
- 8: prawdziwie opifáné,
- 9: Przez

- 10: IANA KOCHANOWSKIEGO Z CZARNOLASV.
11: Iako więc orzeł młody/ ná gniaździe wyfokiem
12: Siedząc/ zá oycem pátrza niefpufzczónym okiem.
13: Kiedy álbo wyfoko buia pod obłoki/
14: Albo prędkí żwiérz goni/ y drapieźné fmoki/
15: Aż fye y lam zá czáleń wyleciéć oftráfzy:
16: A oto ná cień iego wízytek rodzaj ptáfzy
17: Y polné wćiekáią ftádá: ten fwéy bróni
18: Iefzcze niepráwie świádom/ bez obrázy góni/
19: Skrzyłami pogładzáiąc po grzbiecie pirzchliwym:
20: A potym záiułzony y lam żywie żywym.
21: Ták ty przypátrując fye oycowfkiéy dziéłności
22: O Zacny RADZIWILE/ z napirwízéy młodości/
23: Myłliéś záwždy ławy domowéy popráwić/
24: Y o miłą oyczyznę śmieie fye záftáwić.
25: Aniś ty wieku czekał łufzného do zbroie/
26: Piérwéy dziéłność dordzáła/ niżli látá twoie.

strona: A 2v

Jezda do Moskwy.

- 1: Vła tego świádomá: gdzie Moskiewfkié roty
2: Zá łpráwą oycá twego/ mężá wielkiéy cnoty
3: Y dziéłności/ poległy/ támeś ty fwéy síły
4: Probę napiérwéy podał: á iuż znáczné były
5: Twego męłtwá początki: Kto fye przypátrował/
6: Káżdyc w té łłowá/ álbo tym równé winłzował/
7: Bóg ci (powiáda) pomoż młody RADZIWILE:
8: Niefchodzi tu ná fercu iuż áni ná síle/
9: Niewydałz/ widzę/ oycá zacného Hetmáná:
10: Tákże łzczodrze y tobie Páńfka łáfká dáná.
11: Pátrzay gdzie fye obróci/ á brón fwoię fklóni/

- 12: Iáko ná obie ftronie Mořkwá leći z kóni.
13: Ták tám ieden drugiemu w wořfzyczne vkázował/
14: A óciec w fercu ſwoim wielce ſye rádował.
15: Y iuż było Mořkiewſkié wořfko rozgromioné/
16: Y polá pobitémi trupy nápełnioné.
17: Y Szuyřki iuż był zábit/ iuż był Hetmánowę
18: Wřzyřtkę władzá położył/ ále y ſwą głowę.
19: Więc przed Hetmánřki namiót więźnie przywodzono/
20: Y korzyřć z nieprzyacióř pobitych kładźiono.
21: Tám kiedyř y ty ftánał w pořród wielkiéy kupy
22: Rycérřkiéy/ przyodźiány Mořkiewřkiemi łupy/
23: Óciec twóy ták cię witał: rad cię ták/ móy drogi
24: Synu/ widzę: y ták ſye w té woienié trwogi
25: Oycu ſwemu popiřuy: ták twoi przodkowie
26: Sławy wielkiéy dořtáli cni RADZIWILOWIE.
27: Nie ná bieřiádach/ áni miedzy taneczniķi/
28: Ani wřzóm przyięmnéy ſłucháiąc Muzyķi:
29: Ale w polu pod niebem goniać Mořkwićiná/
30: Albo nieřpokoynégo ſtrzelcá Tátářzyná.
31: Tych torem/ iákoř począł/ chodź/ móy ſynu miły/
32: Ani chćiéy być pořlednim miedzy RADZIWILY.

strona: A 3

Iézdá do Mořkwy.

- 1: Mnie iákokolwiek widźiř w tym ſzedźiwym lećie/
2: Przedřię/ dokąd mię będzie chował Bóg ná ſwiećie/
3: Oyczyřnie ſwéy chcę ſłużyć: á ty więc w mé ſpráwy
4: Mařz nářtápić ná potym/ iáko dźiedzic práwy.
5: To rzekřzy obłápił cię: á zátym káždému/
6: Iáko ſye kto popiřał/ dáry dawał: temu
7: Szátę złotogłowová: temu láńcuch złoty:

- 8: Czółzę drugiemu/ mistrzów dawnieyfzych roboty
- 9: Kofztowną/ odléwáną: tobie białonogi
- 10: Kón Turecki/ á ná nim síodło/ y rząd drogi/
- 11: Kutas v fzyie biały/ ná czéle zaponá/
- 12: Drogim fmalcem/ y drogim kámieniem fádzoná.
- 13: Do tego przyłożono Szuyfkiégo buławę/
- 14: A to iuz wrózká byłá ná Hetmánfką fpráwę.
- 15: Tákies ná ten czás dáry/ zacny RADZIWILE/
- 16: Y pochwałę w dziélności/ y w fwéy odnióśł síle/
- 17: To/ co dáléy prowadzić myflą moie ftrony/
- 18: Wieku ftałzého będzie: kiedyś przełożony
- 19: Woyfku Króla wielkiégo w przék y wzdłuż bogáty
- 20: Kray Mozkiewfki woiował/ y wielkié powiáty.
- 21: Czyli temu dawny czás/ kiedy fzcześciu fwemu
- 22: Car Mozkiewfki vfáiąc/ chciał świátu wfzyftkiemu
- 23: Gróźnym być? wfzyftki lekce Króle Krześcijánfkíe
- 24: Vwaziájąc przy łobie/ tákże y Pohánfkíe.
- 25: Tá dobra myfl go nászlá/ gdy Połocká dośtał/
- 26: A w Iflantciéh zás Pánem wilczym práwem zośtał
- 27: Czwartynafty potómek Rzymfkíego Céfarzá Auguftá:
- 28: Któz wié/ gdzie wziął tego Krónikárzá.
- 29: Bogu łacno hárdého fkrócić/ który nośi
- 30: Szczęścié w fwych y niefzczeście rękú: ten wyośi/
- 31: Ale tenże y fkláda: pędko delfin płynie/
- 32: Pędko y orzeł lata/ Bóg obudwu minie.

strona: A 3v

Iézdá do Mořkwy.

- 1: Ten Mořkiewfkíego pyché chcąc kiedy vřkrócić/
- 2: Y róg/ którym ták hárdzie potrzátał/ przyłócić/
- 3: Podał nam Królá z Węgier dziélného STEPHANA:

- 4: Pátrzayże iáko wielka w krótki czas odmiáná.
- 5: Mofkiewłki komu grożąc/ łam łye teraz boi/
- 6: A prágnąwłzy cudzégo/ w łwym łye nie zołtoi.
- 7: Pátrzay iák pędko/ pátrzay RADZIWILE mężny/
- 8: Mocnie go Bóg vkrócił/ żeś mu był potężny/
- 9: Gdyś z łiebie dołyc czynił w káżdym łwym vrzędzie/
- 10: Nierzkąc czáfzą/ ále też y łzábłą łwą włzędzie
- 11: Kredencuiąc Królowi/ vpatrzáiąc drogę/
- 12: Miáftá y zamki wáląc/ czyniąc wielką trwoę.
- 13: Boś zwietrzywłzy/ że Król miał Połocká dobywác/
- 14: Tyś łye poczał (iák mówiá) przed inłze wrywác/
- 15: Chcąc nietylko łtołową czáfzą Pánu łwemu/
- 16: Lecz też y ołtrą łzábłą kredencowác iemu
- 17: Swym dobré ferce czyniąc: tákim cię Inflanty
- 18: W tym czásie ogládály/ y Mofkiewłkié káty:
- 19: Gdzieś Derptowi w nos kurzył/ Kierepec wvwrócił/
- 20: Liczbę nieprzeliczoná włi w popiół obrócił/
- 21: Więżniów zacnych náwiázal/ niełtycháńá plonu
- 22: Moc wypędził/ łam cáło wrócił łye do domu.
- 23: Tákı wıęc przez dáchówkę wpadłzy piorun łlepy/
- 24: Włzyłtkié gmáchy pobiega y pokryté łklepy:
- 25: Potym nowym wypada łzlákiem niewidomy/
- 26: A ogień iuż ogárnął/ y łásiedckie domy.
- 27: Ale/ ty/ o Tyránnie łrogi niezmiękczoney/
- 28: Po tym pirwłzym piorunie pátrzay z téyże łtrony
- 29: Burze wielkiéy/ y grádu/ grádu żelázného/
- 30: Y łtráźliwych łyfkáwic/ y grómu ciężkiého/
- 31: Któremu twé Cyklopłkié mury niewytrwáiá/
- 32: Wieże y wielkié bázłty v nóg vpadáiá.

Iézdá do Moskwy.

- 1: Widzę orlá biálego/ koniá téyże sierci/
- 2: Ten mieczem/ ów piorónem groźny/ prędkich śmierci
- 3: Obá hoyni száfárze: Lás gęty zá nimi
- 4: Drzew wylokich á wżyftko z wierzchy koląciami.
- 5: Wynidź y ty z swéy knieie leśny zubrze frogi/
- 6: Owa tráfisz ná łowce/ którym twoie rogi
- 7: Namniéy stráfzné nie będą/ ále cię w twym foku
- 8: Vprzędzą/ álbo strzałą álbo kulą w boku.
- 9: A zápáciż wzdam kiedy onę krew niewinną/
- 10: Którąś ty przelał brónią śwą złocynną.
- 11: Dżiw ná świecie kruk biały/ niemnieyfzy dżiw y to/
- 12: Zeby Tyránná przedsię náwet nie zábito.
- 13: A/ by nieprzyacielkiéy dobrze wżedł bróni/
- 14: Domowéy fye fpofohem żadnym nie vchróni.
- 15: Więc powtóré y z dobrym fercem przeciw tému
- 16: Tyránnowi iáko iuz ná śmierć fkazánému
- 17: Mężniész z Króla Polkiégo huffy postępował/
- 18: A gwiazdys fprzyiąźliwe sobie obiecował.
- 19: Tobie w ręce sam práwie Bóg tám był brón podał/
- 20: Ciebie szrodkiem y z swoim náczyniém być przyznał
- 21: Którym hárdé chciał krócić/ butnym rogów przytrzyć/
- 22: Mordérzá duż niewinnych z liczby żywych wytrzyć.
- 23: Gdzieś ty więc RADZIWILE w téy fpólnéy potrzebie
- 24: Y przodków swoich sławnych náwet y sam siebie
- 25: Niewydałeś/ ále iuz zá początki témi
- 26: Prowadziłeś do kónca rzeczy tryby fwémi
- 27: Y dziélnością/ że iuz maż tak sławę vczciwą
- 28: Przez którą ludzie godni y po śmierci słyną.
- 29: Niech przypomnię gdy twego oycá tak sławného/

- 30: Y Bekieźą w rycérkích Ńprąwách ćwiczonégo
31: Król przed Ńobą był poŃłał/ tyś trzeći przydány/
32: Przed nimiś męźnie przyŃzedł pod Połockie Ńćiąny/

strona: [A 4v]

Jézdą do MoŃkwy.

- 1: Broniąć/ by ludźi w zamek nic nie przybywáło/
2: A z zamku áby ich téź nic nie vbywáło.
3: Nieśmiał fye táń wychylić z byŃtrégo Sokołá
4: Meźny Hetman Szeremet/ krył fye práwie zgołá.
5: Szczęścié fye to gryffowi iák bączę chowało.
6: Nie záyrzał orzeł/ gdyź mu zgárdło fye doŃtało.
7: Táń Kniąź Połocko Ńtraćił/ Sokół z pérzynámi
8: Aź pod niebo wylećiał weŃpół z obróńcámi.
9: SuŃzá wyŃchłá/ Sytná zbył/ KraŃné pádły Ńćiąny/
10: Turówla iuź nie iego/ NieŃzczérdá/ KoŃiány.
11: SzczęŃliwy RADZIWILE miałeś chętné bogi/
12: Od których vpominek odnióŃleś z téy drogi.
13: Ale nie pochlebuiąc/ byłeś godźien dobrze/
14: Którégoby fortuná nádálań ták Ńzczodrze.
15: Bobych ćię miał z przodków twych y z zacnoŃci domu
16: Zálécić/ nie vŃtąpiŃz Ńtopą w tym nikomu.
17: Nikomu nie vŃtąpiŃz/ ták to imię dawné
18: RADZIWILOW pod Ńiedmią Tryonów ieŃt Ńławné/
19: Nie tylko z męŃkiéy ále y z białéy płci Ńtrony/
20: Które ná głowięch Ńwoich KŃiążęcé korony
21: Y królewŃkie noŃiły. Ale RADZIWIŁA
22: Nie tylko iego przodków zacnoŃć ozdobiłá/
23: Ozdobiłá go cnotá y Ńpráwy vcźciwé/
24: Y przy męŃkiéy vrodźie Ńerce nieŃkliwe.
25: Iáko tedy dzieŃnoŃcią/ ták y przednieyŃzemi

- 26: Wrzędy przodki swoje ścigałz: bo za lwemi
27: Służbami pocziwemi/ zoftaleś Wielkiego
28: K Hetmąńtwu Podkanclerzym Księstwa Litewkiego.
29: Państwo Tróckięc też dano: Bo za lwą godnością
30: Godzieneś iefzcze więcý : swoią zaś ludzkością
31: Kogoś łobie nie wiął? kogoś nie zhołdował?
32: Kto hárdy/ próznoby lye tego dokupował.

strona: B

Jézdá do Moskwy.

- 1: Roku zaśię drugiego Ianusz twarz obrócił/
2: A Mars wżyfłkié furie ná Moskwę wywrócił
3: Iuż/ bo z Luków nieftrzela/ łáydak mu y łtrzały
4: Ogniem Króla Polfkiego wżyfłkié wygorzały.
5: Z Wielizá y z Vświátá/ z Newlá wyrzucony/
6: Ieżierzylczu/ Zawłóciu niemogł dác obrony.
7: Z Uświátá pod któryś ty z żołniérzmi przodkował/
8: Swóy iako należało wrząd odpráwował.
9: Skądeś zaś przed wżyfłkiemi iák w tańcu rey wiodąc/
10: Pod Wielkiés Luki przyfzedł namniéy lye nie boiąc.
11: Ná każdy dzień żwierzyną Króla obfylaiając/
12: Swieżego Moskalá mu w łykách poflyaiając.
13: Teraz lye o Płków boiał: Płków mu w głowie cwałł:
14: Widząc że wżyfłtko łtrácił/ gdyby Płkówá łtradał.
15: Ty też/ ó RADZIWILE/ łtráchu mu z lwéy łtrony
16: Dodałéś/ rołpułzczáiając potężné zagony.
17: Zagony/ które zbożá oraczom nie nołżá/
18: Rychléy łzábłę/ y ogień/ co miáłtá pułtołżá.
19: Tyś odnowił zároślé Wićułtowé łzláki:
20: A ia/ ná świeżé pátrząc twego woylká znáki/
21: Pióro pułzczę zá tobá/ á w któraś łzedł łtrone/
<http://rcin.org.pl>

- 22: Rzéki/ ieżiorá/ dwory/ miáftá przypomionę.
23: Iuż fye był Król ku Płkówu rufzył z ludźmi fwémi/
24: A po nieprzyacielskiéy ftrách fye fzerzył ziemi/
25: Niechciałeś y ty długo w Witepłku fye báwić:
26: Aleś wolał co prędzéy z woyłkiem fye wypráwić.
27: Y fzedłeś ku Wieliżu pewnémi nocłégi:
28: A ftámtádeś przeważné wypráwował fziپیگی
29: W ziemię nieprzyacielską: drudzy drógi fláli/
30: A w mieyfcach nieprzebytych przełzcia gotowáli/
31: Ty zá niémi z ludem fwym. Iuż twoie namioty
32: Zá Dżiwną widác/ y twé niezwalczoné roty.

strona: B v

Iézdá do Moskwy.

- 1: Tám mijáiąc głębokié Ieżioro Lukoie/
2: Przez które ma pośrzodkiem Dżwiná ściéłzki fwoie/
3: Puściłeś lud w zagony: á wnet dymy wftały/
4: Gęłté ku niebu/ á wsi budowné gorzály.
5: Idąc dáléy Turófnó twoie konie piły/
6: Ale záś ná Stárynie drógi złéy vżyły/
7: Topiąc fye ná niedżwiedzim niebełpiecznym błócie:
8: Rzadko tám w którém było bez chromého w roćie.
9: W Drogaczowieś odpoczął y koniom/ y łobie.
10: Názáiułtrz Filon Kmitá ná pośilek tobie/
11: Y Háráburdá przyfzedł: tám Miozá w fwym biegu
12: Niehámwána płynie/ á Cérkiew ná brzegu
13: Świętéy Pokrówy łtoi. Gdyś w tym mieyfcu leżał
14: Pośel prędky z nowiną do ćiebie przybieżał/
15: Pewny nieprzyacielski lud opowiadáiąc/
16: Y pewné vroczyłko: á ty niemiefzkáiąc/
17: Kazałeś pod nie ciągnąc: á iuż ná odpráwie

- 18: Vczyniłeś rzecz do swych temi słowy prawie.
19: W Boży czas/ towarzysze moi wieżdżaycie/
20: A Izczeńciu Pána swego prawdziwie dufaycie/
21: Zá muremci Moskwićin iákokolwiek mężny/
22: Ale kiedy przydzie wręcz/ iuż tam niedołączny.
23: Aczci y murów słábo w Połocku bronili:
24: A potym iáko wielé zamków potráćili?
25: Stráćilić iuż y ferce: y ták go niemieli/
26: Pomnicie iáko byli pod Sokołem śmieli/
27: Szeřnaście miał tyśięcy ludu ku boiowi
28: Przebránego Szeremet: Itrzelców Miśukowi
29: Ośmnaście let służyli: iam sye ważył z temi
30: We dwunaście let koni potykác wżyřtkiemi.
31: Y ták mi Bóg tam zdarzył/ że/ Moskwy nábiwfzy
32: Wielką wielkość/ w przekopy drugich nápedźiwfzy

strona: B 2

Iézdá do Moskwy.

- 1: Więżniów znacznych nábrwfzy: lud mnie powierzony
2: Stáwiłem Pánu swemu nic niewřzkodzony.
3: Z temi sye potkác maćie/ álbo áni z temi:
4: Bo ci mieczem pobići dawno leżą w ziemi/
5: Kiedy y Sokól opadł: ná brák iuż tráćicie/
6: Którzy was łupu tylko nábáwią obficie.
7: Z dobrą tedy otuchą pśćie koniom wodze/
8: Zwycięřtwo w ręku wálznych/ mam nádźieię w Bodze.
9: Tu łkoroś mówić przeřtał/ róty sye ruřzáły/
10: A konie żártkonogie ochotnie pryřkáły.
11: Názáiutrz bitwá byłá: Moskwa tył podáłá/
12: A przedię trzy tyśięce swoich ořtradáłá/
13: Synów Boiářkich wielką liczbę náwiázano/

- 14: Y ťtrzelców Duńfkich poczet niemáły przygnano.
15: Potym kiedy ťye wťzyťtki iuť ťciągnęły roty/
16: Rozbiłęs nád Vznorą ťwé białe namioty/
17: Któreś názáiutrz w polu Soroczyńfkim ťtáwił/
18: Zá czym ťye teť y Filon z ludem ťwym przepráwił.
19: Iuťechmy z gęťtych láfów/ y z błót ťrogich wyťzli/
20: Iuťechmy ná Tud ťtáry/ nád Lucefną przyťzli:
21: Rzowťki to tu iuť powiát wťiámi włádzony
22: Gęťtými: tuť ty znowu roťpuťcił zagony/
23: Które ťye w ósmi zewťząd milách opiéráli/
24: Y wielkie ťzkody mieczem y ogniem dťiááli.
25: Tyť nád Lucefną ciągnął/ który bród głęboki
26: Tuť tám od fláku twego wpada w Tud ťzéroki.
27: Boryfów cię ná noc miał: tám Kozacy trwáli/
28: Pewną liczbę Moťkiewfkich ťtrzelców ci podáli.
29: Ale áni Noháyfcy dármo Tátárowie
30: Ktobie przyťzli: bo z woťfká co było we Rzowie/
31: Synów poczet boiárfkich przed tobą ťtáwili
32: Kiedy ťzedł przez Vrdomę: Rzów przedťię ťpalili

strona: B 2v

Iézdá do Moťkwy.

- 1: Mężni ťoťniérze twoi: Tegoť dnia z ťwym ludem
2: Byłeś/ ó RADZIWILE/ zá głębokim Tudem.
3: Tám Monáťtir (Preczyťtoi Ruťin zowie) leťy/
4: A Wołhá rzék póťnocnych moťna Kťięťná bieťy.
5: Tę przepłynáwťzy ludzie twoi ťzli w zagony
6: Pod Starycę/ gdzie ťam Kniáz ná ten czás ťtworzony
7: Z woťfkiem ťwoim włégał/ y z miłými ťyny:
8: A widząc gęťté ognie/ y bliťkie pérzyny/
9: Tęťťe nocy ťonę ťwą/ y Kniázia Fiedorá

- 10: Z żoną iego/ y z brácką z Stáryckiego dworá
- 11: Do Moskwy wyflá: y sam bárzo łobą tworzył/
- 12: Y iuz był tylko w nogách nádzieię położył:
- 13: Zwłázcza gdy Dánił Murzá od niego z Stárice
- 14: Do ciebie był wiechał/ iego stróz łóznice.
- 15: W ten czas Ielców budowny do czyłtá łpalono/
- 16: Dworów/ y wsi kilká let w popiół obrócono
- 17: Od Stárice w kilku mil: po Włodimirowę
- 18: Drugie zagony zásię zábiegály Rzowę.
- 19: Z támtąd łzedłes ku Chełmu/ á około ciebie
- 20: Ledwé flónce znác było przed dymy ná niebie.
- 21: Tám Preczyłtáy Okowcy zgorzáły párkány:
- 22: Tenże Sielizárowu gość był obiecány.
- 23: Niepomogłá nic Wołhá płynąc miáłtá śrzodkiem/
- 24: Y miáłto/ y ozdobnych Cérkwi w czásie krotkiem
- 25: Trzydzieści wygorzáło: pod tenże czas práwie
- 26: Trzy łtá koni Moskiewłkich łzło z Toropcá w łpráwie
- 27: Do Cárá **przeświené^{g0}**: ci kilku w zagoniech
- 28: Tátárov poimáli: á widząc ná koniech
- 29: Tuż zá łobą pogonią/ ná błotá wćiekli:
- 30: Ták żywot záchowáli/ y śmierci odwlekli.
- 31: Tobie v Cérkwie świętáy Preczyłtáy łwą głową
- 32: Przyłzło leżéc/ wiechawłzy ná górę Páwłową.

strona: B 3

Iézdá do Moskwy.

- 1: Tám ná cztery łtá łtrzelców Moskiewłkich tráfli
- 2: Twój Kozacy/ z którój liczby nie żywili
- 3: Y iednego: połpółłtwá moc pomordowáli/
- 4: Tobie znáczného tylko więźniá záchowáli.
- 5: Ztámtądés nád Zukopę przyłzedł/ á łtronámi

- 6: Y ogniem kray Moskiewski niŹczał/ y Źzablami.
- 7: Dáléy idąc/ ná Rzowłkim rubiezu namioty/
- 8: Y twoie Źpracowane odpoczęły roty.
- 9: Drugiego dnia w RoŹnowie: kędy Mikuliná
- 10: Cérkiéw Źtoi/ á pod nię byŹtra płynie DŹwiná.
- 11: Od tego mieyŹcá we trzech milach tylko zdroie/
- 12: Z których dwie wielkié rzéce biorá tryby Źwoie/
- 13: DŹwiná/ y moŹna Wołhá: owa ku GdańŹkiému
- 14: A tá záŹię ku morzu płynąc ChwáleńŹkiému
- 15: W tyméŹ mieyŹcu kilká dni leŹał rozŹyłáiąc
- 16: Szpiegi/ á ze wŹyŹtkich Źtron ięzyká doŹtáiąc.
- 17: PotyméŹ woŹfko ruŹzył/ y wŹzedł dwie mili
- 18: Do Dubná: táme przedŹię dwu więźniu Źtawili
- 19: LitewŹcy Tátárowie: y Kozacy Źmieli
- 20: Z Toropieckiemi Źtrzelcy ná tenŹe dzień mieli
- 21: Potrzebę nie beze krwi: cíŹz plác otrzymáli/
- 22: Y z téy liczby niemáło więźniów náwiázáli.
- 23: Szmáilá téŹ przypomnię/ który Tátáryzná
- 24: SzeŹniaká/ y drugiego boiárŹkiego Źyná
- 25: Táme przywiódł do ciebie: przy tym ŹtanowiŹku/
- 26: Na brzegu prędkiey DŹwiny Cérkiéw byłá bliŹku
- 27: Witułtowych rák pámięć: w gáiu záŹ ŹoŹnowym
- 28: Zdroy moŹny bije/ który tákŹe Witułtowym
- 29: Kluczem po dŹis dzień zowá: z tego táme noclegu
- 30: WypráwiłéŹ/ Hetmánie/ dwu Źwiádomych Źzpiegu/
- 31: Jednego do Toropcá: drugiego gdzie czáty
- 32: MoskiewŹkié przełóŹony rŹádził Nozdrowáty.

strona: B 3v

Iézdá do Moskwy.

- 1: A ŹameŹ ku Toropcu poŹzedł z ludem Źwoim:

- 2: Wieczór w Zaborzu konie w Sczybutym napoiu.
- 3: Drugiego dnia w Libraciach: ztąd iedno dwie mili
- 4: Do Toropca/ gdzie twoi ludzie popalili
- 5: Zboza wkoło wzelaki: y tak czyniac szkody
- 6: Wielkie/ niezmiernie/ przyzly do Sieiezey wody.
- 7: Potym do Kunaszowki: wiec gdzie miedzy dwoma
- 8: Swietey Preczytney Cerkiew swieci fye rzekomá/
- 9: Kumeia/ á Sieieza: Ztades pod Chełm cianal/
- 10: Y tameś fwe woienne namioty rozcianal
- 11: Takze miedzy rzekami: Kumeia z tney ftrony/
- 12: Z drugiey Lowoci plynal ftrumien niewsciagniony.
- 13: Nad taz Lowocia woifko kilka dni cianelo/
- 14: Y dopiero w Kolomney z toba odpoczelo.
- 15: W drodze z Ruffy Diaka na imie Putila
- 16: Czulych Kozakow predka reká zalapila.
- 17: Potym cztery fta koni pod ftará cianelo
- 18: Ruffe/ aby wiadomosc o ludziach tam wzielo/
- 19: Ci pientnascie fet koni Moskwy porazili/
- 20: Y Woiewode tegoz woifka zaczapili
- 21: Kniazia Obolinskiego. Ruffywzy fye z Kolomney polozyles woifko/
- 22: Sotow zowa sioło/
- 23: Cerkiew swietey Piatnice tamze.
- 24: Ale droge Piszac twoie/ ani ia Czerniszowa moge/
- 25: Ani Cerkwie swietego przepomniec Mikuly
- 26: W Ramiszowie: wobu byl mieyfcu twoy lud czuly.
- 27: Pod Ruffa sludzy twoi Moskwe pogromili
- 28: Y wienziow do namiotu twego nawodzili.
- 29: Ztamtad idac ftawiles woifko w Orzechowie/
- 30: Wiec w Vikiy nad Dziza: á potym w Dukowie/
- 31: Gdzie twoia ftraż poboczna tobie fwoie dary

32: Oddawalá/ przygnané w czymborze Tátary.

strona: [B 4]

Iézdá do Moskwy.

- 1: Názaiutrz Ilemiená rzeká cię witalá/
- 2: A tá y wśi támełzný imię swoie dáłá.
- 3: Tu fye żołnierze twoi do kofzá wrócili/
- 4: Ktorzy pod woýłko Tatar Moskiewkích chodzili.
- 5: Leżałes w Micháyłowie potym kędy byłá
- 6: Archaniołá świętego Cérkiew Micháiłá.
- 7: Nie minąłes Záklinia/ áni Káráńzewic:
- 8: Proczyłta tám iest we czci/ kwiát chwalebnych dziewić.
- 9: Porchowá nie zámilczę/ gdzieś téż niepróznował/
- 10: Aleś ná dzielnych koniech pod zamkiem hárcował.
- 11: Wabiąc/ ktobykolwiek śmiał/ á vfał fwéy síle/
- 12: Aby z wami rycérkiéy vżył krotochwile.
- 13: Ztamtąd łzedłes ná Krzełzów / á potym z Krzełzówá
- 14: Ná świętego Mikułę: oštátnis od Płkowá
- 15: W mili tylko nocłég miał/ gdzie Czerechá blisko
- 16: Podchadzaiąc lizálá twoie łtanowifko.
- 17: Názaiutrz kiedy słónce z morzá wychadzáło/
- 18: Twoie woýłko z okopu fwego fye rufzáło/
- 19: Przeciwko tobie wśyfcy ó zacny Hetmánie/
- 20: Wyiechali żołnierze/ y wśyfcy dworzanie/
- 21: Wśyfcy Senatorowie: y on twoy łáfkawy
- 22: Oćiec z niemi/ z poštěpku káždého Pan práwy.
- 23: Ci wśyfcy z tobą w obóz pośpołu wiacháli/
- 24: Y Królowi wielkiému czołem vderzáli.
- 25: Szczęśliwy/ który słuchał twoiéy wdzięcznéy mowy/
- 26: Gdyś tám swoie pośługi ozdobnémi słowy/
- 27: Y wśyftkiého rycerftwaprzypominał cnoty/

- 28: Y dziélność oóbliwą/ y chęć káždéy roty.
29: Ieŕlibyś więc/ ó Krolu/ mnie wiary nie dawał/
30: Tychże (powiáda) pytay: zátymeś oddawał
31: Więżnie twarzy furowych/ vrodziwé chłopy
32: Pierśíté: iákobyś też pátrzał ná Cyklopy.

strona: [B 4v]

Iézdá do Moskwy.

- 1: Nuż też y ty potomku cnégo RADZIWIŁA
2: Gdyż cię wiem niepodleyfza mátká vrodziła
3: O Iánufzu Zoŕtroŕkich Książąt dawno zacnych/
4: Skąd bywáli Hetmáni onych boiów znácznych.
5: Bierz z oycá ŕwego przykłađ który też té wzory
6: Z oycá ŕwego wybierał idąc iego tory.
7: Abyś więc ták nietylko w bogáctwiéch we złoćie
8: Albo w ŕzerokich włóćiach/ ále też y w cnoćie/
9: Y w ŕprawách ŕlawnych ŕwoich przodkow też dziedziczyl/
10: A ród nieprzerwáneŕi ŕtopniámi byś liczył.
11: Koniec.
12: W Krákwie w Drukárni Lázárzowéy.
13: Roku Pánŕkiégo/ 1583.
14: Cum Gratia etc Priuilegio S. R. M.